

(א) [מוספתא פ"ח],
 (ב) תמורה טו; (ג) א פ"ח
 שעתו שזר; (ד) [מוספתא
 פ"ח], (ה) [למקום ע"כ
 אהא ר"ש פ"ח וע"כ ויהי
 חלד אן], (ו) פ"ח חלד
 (ז) מ"ז ט; (ח) [גיטין ו, א,
 ט] (דף ע"ג; א; ט) [שם],
 (ט) [ג'ל טמא וע"ש], (י) כ"ל
 כפ"ח דלכאס מ"ה,
 (יא) [ד"ה מ"ב],

הגהות הב"ב

(א) גמ' אמר ר' הונא
 עשיו עמטנו כל"ל ויפנת
 אמר רב נחמק:

גליון הש"ס

רש"י ר"ה ישוע הבן ב"ר
 ישוע בתרביבין: ל"ל וישוע
 מתרגמינן ופרק (שמות י')
 ועי' רש"י ע"ז דף ד' ע"א
 ד"ה להס שזע:

הגהות מהר"ב

(א) גמ' שאין בי עין אלא
 עין אומה העו. עין שזיה
 מקובלת ומהש"א (שמות י')
 כגון בענין אחר ודבריו
 תמוהים קצת מסוביה
 דכמות דף ט ע"א דגמ' ויזק
 יזק בשבת:

לעני רש"י

פלידרא [פלידנדר] א.
 להאנא.

מוסף רש"י

גומה. מילל [חולין נא;
 ע"ש] פלידנדר בלע"ז,
 זועק מנאכל לגו, כמו
 גמתי גמ' פלמיה דספרא
 (תמורה טו); לסטים
 מזויין. בהמה דקה אין
 יכולת לשומרה והולכת
 ורועה צדוק אחרים (שם);
 מבי אהא רב לבבל;
 וקבע ישיבה בבורה,
 דשמאל הוא בהרדעא,
 אכל מעיקרא לא, ווע"ג
 דגמתי דמשנה יכניה
 לבבל והרס והמסגר עמו
 לא פסקה תורה מהס.
 (גיטין ו, א.) שבעה הב"ב
 מילה שהיא לטוף ז'
 (ושב"ס ב"ב טו.) ידוע
 הבן. פדיון (ע"ז טו).

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

פ.

עין משפט
נר מצוה

והטבת לזקה ושוהה. פי' צקונטרס עד יום השוק ובלבד שלא
 ישהה העגונה שזהם שלשים יום אחר השוק וקשה דבתוספתא (פ"ח) גרס
 לא ישלים לה שלשים יום אחר השוק וקשה דבתוספתא (פ"ח) גרס
 יומר מל' יום וא"כ לפי המוספתא יכול להשהות אחר יום השוק ועוד

HebrewBooks.org ©Moznain Publishers. No commercial use allowed.

קשה דלעיל גבי רגל קרי לה אחרונה
 והכל קרי לה עגונה ועוד שלא הוכרי
 התנא יום השוק כלל ונראה לר"י לפי
 שהטבח רגיל לקנות כמה בהמות
 צימד ומותר להשהות ובלבד שאפי'
 העגונה שבהן אומה שנשאר יחידה
 אחר חכרומיה שלא ישהה יותר מל'
 יום אף על פי שהיא יחידה ומיהו
 צכל הספרים גרסינן שלשים יום
 ולא גרסינן יותר:

והטבת לזקה ושוהה ובלבד
 שלא ישהה העגונה שבהן ל' יום: שאלו
 תלמידיו את ר"ג מהו לגדל אמר להן מותר
 והתנן אין מגדלין אלא הכי קא בעו מיניה
 מהו לשהות אמר להן מותר ובלבד שלא
 תצא ותרעה בעדר אלא קושרה בכרעי
 המטה: ת"ר מעשה בחסיד אחד שהיה
 גונה מלבו ושאלו לרופאים ואמרו אין לו
 תקנה עד שינק חלב רותח משחרית לשחרית
 והביאו לו עז וקשרו לו בכרעי המטה והיה
 יונק ממנה משחרית לשחרית לימים נכנסו
 חבריו לבקרו ביון שראו אותה העז קשורה
 בכרעי המטה חזרו לאחוריהם ואמרו לסטים
 מזויין בביתו של זה ואנו נבנסין אצלו ישבו
 וברדקו ולא מצאו בו אלא אותו עון של
 אותה העז ואף הוא בשעת מיתתו אמר
 יודע אני א שאין בי עון אלא עון אותה העז
 שעברתי על דברי חברי: אמר ר' ישמעאל
 מבעלי בתים שבגליל העליון היו בית אבא
 ומפני מה חרבו שהיו מרעיין בחורשין ודיני
 דיני ממונות ביחיד ואע"פ שהיו להם חורשים
 סמוך לבתיהם שדה קטנה היתה ומעבירין
 דרך עליה: ת"ר רועה שעשה תשובה אין
 מחייבין אותו למכור מיד אלא מוכר על יד
 על יד וכן גר שנפל לו כלבים וחזירים
 בירושתו אין מחייבין אותו למכור מיד אלא
 מוכר על יד על יד וכן שגר ליקח בית
 וליקח אשה בארץ ישראל אין מחייבין אותו
 ליקח מיד עד שימצא את ההוגנת לו
 וימעה באשה אחת שהיה בנה מיצר לה
 וקפצה ונשבעה כל מי שיבא איני מוצרתו
 וקפצו עליה בני אדם שאינו מהוגנין וכשבא
 הדבר אצל חכמים אמרו לא נתכוונה זו
 אלא להגון לה כשם שאמרו אין מגדלין
 בהמה דקה כך אמרו אין מגדלין חיה דקה

ר' ישמעאל אומר מגדלין כלבים כופרין וחולדות וקופין וחולדות סנאים
 מפני שעשויים לנקר את הבית מאי חולדות אמר רב יהודה שרצא
 הרצא ואיכא דאמרי חרוא דקטיני שקיה ורעיא בני וורדיני ומאי שרצא דמתחאי
 שקיה אמר רב יהודה אמר רב עשינו עצמנו בבבל בארץ ישראל לבהמה דקה
 א"ל רב אדא בר אהבה לרב הונא דידך מאי א"ל לדין קא מינטרא להו חובה
 א"ל חובה תקברינהו לבנה כולה שניה דרב אדא בר אהבה לא אקיים זרעא
 לרב הונא מחובה איכא דאמרי אמר רב הונא (ב) אמר רב עשינו עצמנו בבבל
 בארץ ישראל לבהמה דקה מבי אתא רב לבבל רב ושמואל ורב אסי איקלעו
 לבי שבעה הבן ואמרו לה לבי ישוע הבן רב לא עייל קמיה דשמואל
 שמואל

השליט ומיהו צפרק שני גזירים (מ"ז דף טו; ושם) גבי הקפת הראש אין שייך לפרש כן דלמך ליה רב אדא צר אהבה לרב הונא לדיך מאן
 מקיף להו אמר ליה חובה א"ל חובה תקברינהו לבנה ואין שייך לפרש שם אלא לשון קללה אי נמי יש לומר אין יראה שתענש צקורת צניה:
מבי אתא רב אבבה. פי' צקונטרס והיו מתיישבין שם מפני שיעמו והיו רוב שדותיהן מישראל וכענין זה פי' צפרק קמא דגיטין (דף ו.
 ושם) עשיו עמטנו לבבל כארץ ישראל לגיטין מבי אתא רב לבבל ונעשיו צקיאין לשמה מתוך שהרבה ישירות וקשה לר"ת
 דא"כ מאי פריך התם ממתני' דעכו כארץ ישראל לגיטין אכל צכל לא והלא המטיות נשנו קודם דאתא רב לבבל ומפר"ת התם מבי
 אתא רב לבבל והורה לנו שמימות יכניה והרסו והמסגר שגלו לבבל דינה להיות ככרץ ישראל לגיטין שבקיאין לשמה וכן כאן לענין
 בהמה דקה ע"ש שם רוב ישראל וכן יש צריש צכל מערבין (פירוטין דף כה):

לבי ישוע הבן. פ"ה פדיון הבן וכן הערוך וקשה דלע"ג דמתרגמינן פדיון פורקן מ"מ אין שייך לשון ישועה ור"ת פי' שגולד שם שן
 ועל שם שהולד נושע ונמלט ממעי אמו כדכתיב והמליטה זכר (ישעיה סו) נקט לשון ישועה והיו רגילין לעשות סעודה:
 נפק

והטבת לזקה ושוהה. פי' צקונטרס עד יום השוק ובלבד שלא
 ישהה העגונה שזהם שלשים יום אחר השוק וקשה דבתוספתא (פ"ח) גרס
 לא ישלים לה שלשים יום אחר השוק וקשה דבתוספתא (פ"ח) גרס
 יומר מל' יום וא"כ לפי המוספתא יכול להשהות אחר יום השוק ועוד
 קשה דלעיל גבי רגל קרי לה אחרונה
 והכל קרי לה עגונה ועוד שלא הוכרי
 התנא יום השוק כלל ונראה לר"י לפי
 שהטבח רגיל לקנות כמה בהמות
 צימד ומותר להשהות ובלבד שאפי'
 העגונה שבהן אומה שנשאר יחידה
 אחר חכרומיה שלא ישהה יותר מל'
 יום אף על פי שהיא יחידה ומיהו
 צכל הספרים גרסינן שלשים יום
 ולא גרסינן יותר:

מהו להשהות קבעו מיניה. אין
 ג"ל דפליגי רבנן עליה דר"ג
 כדפי' צקונטרס דמהו להשהות קודם
 הרגל קבעו מיניה ואמר להן מותר
 ולא דוקא נקט קושרה אלא אורחא
 דמלתא נקט שדרכן היה לקשור
 בהמה דקה לכרעי המטה כדאמר
 באלו טריפות (חולין טז דף:) תכל
 היולא מן המטה עד משעה טפחים
 ט טהור ופירש שם צקונטרס שבך
 הוא ראו לקשור בהמה דקה בכרעי
 המטה כדכתי' אסרו חג צעזעומים עד
 קרנות המזבח שהיו קושרין הקרצנות
 בכרעי המטה עד שיצאיהו לקרנות
 המזבח אי נמי נקט קשרו לאשמועינן
 דאפילו צקורים אסור לגדל כ"א
 להשהות וצתוספתא (פ"ח) נמי משמע
 דאף קודם הרגל לא שרי להשהות אלא
 צצית דהכי קמני בהדיא אכל מגדלים
 קודם הרגל ל' יום ולא שמהא יולאה
 ורועה צשוק אלא קושרה בכרעי
 המטה שאלו לר"ג כו':

דקטיני שקיה. פי' שוקי דקין
 ולהכי נקרא חללא
 שהמלנין ניכר צין השוקים מתוך
 שהן דקים ונראין גבוהים ומשום
 הכי תנן צ"ל דלהלות חולדות
 הסנאים רבי יוסי אומר צ"ש מטמא
 כוית צמשא ועשדה צנגע דמתוך
 שרגליה גבוהים ודקים מספקא להן
 שמה לאו היינו חולדה דקרא ויש לה
 תורת נצילה או שמה היינו היא ויש
 לה תורת שרן והאי דמקיים ומאי
 שרלא דמתמאי שקיה ה"ק ומאי
 שרלא חולדה דכתיב צקרא שאין
 ספק דמתמאי שקיה שהי' רגליה
 קררות ושוררת על הארץ וכן
 נראה לר"ת:

חובה תקברינהו לבנה. פ"ח
 צתמיה וכו דרכה לקבור
 צניה שאין עוסקת לגדל אלא עוסקת
 לגדל כאן והיו כשגגה היולאת מלפני

קלא א ב מ"י פ"ה
 הלכות מוקי ממון
 הלכה א סמך עשין סו
 טו"ח"מ סי' מ"ט:
 קלא ח ג ד מ"י שם ה"י י
 סמך שם טור ש"ע
 ח"מ סימן מט סקיף ד:
 קלא ה ו מ"י פ"ח
 מהלכות מדרס
 הלכה יג סמך לאון רמב
 טו"ש"ע י"ד סימן קרט
 סקיף ח:
 קב ז מ"י פ"ח מ"ל מקי
 ממון הלכה ז סמך
 עשין סו טו"ש"ע ח"מ סימן
 מט סקיף ח עשין צטו:
 קבא ח מ"י שם הלכה ח
 סמך שם טור ח"מ
 סמך ז:

רבינו חננאל

ובלבד שלא ישהה את
 (דענגוריהו) והעגונה שבין
 ל' יום. פי' אחרונה כמו
 הלחן תעגנה, כלומר
 האחור. ת"ר מעשה
 בחסיד אחד שהיה גונה
 מלבו ושאלו הרופאים
 ואמרו אין לו תקנה עד
 שינק חלב עז רותח
 משחרית לשחרית. פי'
 מוציא קול כעין ששול
 ומשליך דם. רש"א
 אומר מגדלין כלבים
 כופרנים וחולדות וקופים
 וחולדות הסנאין מפני
 שעשויין לנקר את הבית.
 פי' כלב קטן שצווח
 בלילה
 וחולדות וקופדין. קאת
 וקפוד, שמה קנה קפוד.
 הירגום קופרא בלשון
 ישמעאל קפוד. מאי
 חולדות הסנאין אמר רב
 יהודה שרצא וחורצא.
 איכא דאמרי חרוא וקטיני
 שקי ורעיא בני ורדיני.
 מאי שרצא דמיתו שקי.
 א"ל רב אדא בר אהבה
 לרב הונא דידך מאי א"ל
 רדי קא מנטרא להו
 חובה. פי' שם אשתו.
 חובה תקברינהו לבנה.
 פ"ח ד"ל דה"ק וכי רוצה
 היא לקבור את בניה שלא
 תהא עוסקת לגדלם אלא
 עוסקת לגדל את הצאן.
 והואי כשגגה שיוצאה
 מלפני השליט. רב
 רשמואל ור"א איקלעו לבי
 שבעה הבן, דאמרי לה לבי
 ישוע הבן, שבעה הבן,
 לבית המילה. ישוע הבן,
 פי' יום לדת הבן, כדכתיב
 והמליטה זכר. ישוע
 ומילוט, אחד הוא. והיה
 מנהגם ליכנס לכבד אבי
 הבן בכבודות כן זכר.